

Slotwijziging 2017

Gemeente Langedijk

Verzonden aan de raad d.d. 1 december 2017

Inhoudsopgave

Slotwijziging 2017	1
Leeswijzer	3
Inleiding.....	5
Overzicht mutaties	9
Financiële begrotingswijziging.....	16
Programma's	17
Besturen en burgers.....	18
Veiligheid.....	23
Economie	25
Onderwijs	28
Cultuur.....	32
Ruimtelijke ordening.....	36
Milieu	39
Sociaal domein.....	41
Openbare ruimte	47
Algemene dekkingsmiddelen.....	55
Bijlagen	59
Begrotingswijziging 2017	60
Begrotingswijziging 2018.....	64
Budgettair neutrale mutaties.....	68
Budgetoverhevelingen.....	71

Leeswijzer

Toelichting opbouw Slotwijziging 2017

Hierbij ontvangt u de Slotwijziging 2017. In de Slotwijziging 2017 worden mutaties behandeld die betrekking hebben op het begrotingsaldo 2017. De Slotwijziging 2017 is de laatste begrotingswijziging van het jaar. De mutaties die een meerjarig effect hebben, zijn al eerder aan de raad gepresenteerd in de Kadernota 2018 of de Programmabegroting 2018. De Slotwijziging geeft informatie over de gevolgen die de mutaties hebben voor de begroting 2017.

De Slotwijziging 2017 bestaat uit de volgende twee onderdelen:

Deel I: Overzicht mutaties

In dit deel worden de autonome ontwikkelingen behandeld die zich in 2017 hebben voorgedaan. De Inleiding geeft informatie op hoofdlijnen. In de hierop volgende tabel treft u de autonome ontwikkelingen met toelichting aan. In de kolom 'Herkomst' staat indien van toepassing in welke eerdere rapportage de wijziging behandeld is. Mutaties uit eerdere rapportages worden verondersteld bekend te zijn.

Deel II: Financiële begrotingswijziging

Deel II bestaat uit de Financiële begrotingswijziging met bijlagen. Dit deel is de technische uitwerking van de in deel I behandelde autonome ontwikkelingen en de overige mutaties waar de Raad een besluit over neemt. De overige mutaties bestaan uit de programma overstijgende budgettair neutrale wijzigingen en de ingediende verzoeken tot budgetoverheveling naar het volgende boekjaar. Deze treft u per programma en geclusterd in een aparte bijlage aan. Budgetoverheveling kan alleen bij incidentele budgetten.

In de mutaties per programma treft u af en toe een mutatie met een bedrag van € 0 aan. Dit komt doordat wij gebruik maken van automatisch gegenereerde tabellen waarbinnen bedragen onder € 500 naar beneden worden afgerond naar € 0.

In deze rapportage treft u drie soorten mutaties aan. Deze worden hieronder per soort kort toegelicht.

Budgettair neutrale mutaties

Budgettair neutrale mutaties zijn wijzigingen die per saldo € 0 zijn. Het betreft dus verschuivingen van budgetten. Omdat ook sprake kan zijn van budgetverschuivingen tussen programma's ziet u toch bij veel programma's een saldo staan bij dit type wijziging. Het totale saldo van de budgettair neutrale mutaties in deze Slotwijziging is echter € 0.

Mutaties < € 10.000

Wij rapporteren uitsluitend over mutaties groter dan € 10.000. Dit is om de hoeveelheid gepresenteerde financiële wijzigingen te beperken zodat een beter overzicht ontstaat van de wijzigingen die relevant zijn. Hier en daar treft u toch mutaties onder € 10.000 aan met een toelichting. Dit zijn mutaties die groter dan € 10.000 zijn, maar op meerdere programma's betrekking hebben.

Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen zijn zaken met financiële gevolgen die zich gedurende het jaar voordoen waar de gemeente geen directe invloed op kan uitoefenen of eerdere besluiten van de Raad die in deze rapportage als autonome ontwikkeling voor de financiële verwerking worden meegenomen.

Inleiding

Voor u ligt de Slotwijziging 2017. Hoewel dit na de Jaarstukken 2016, de Kadernota 2018 en de Programmabegroting 2018 de vierde financiële rapportage is die u dit jaar ontvangt, is het de eerste rapportage die mutaties over het jaar 2017 behandelt. In de Slotwijziging 2017 worden financiële ontwikkelingen toegelicht die zich na de Programmabegroting 2017 hebben voorgedaan. Gedurende het lopende begrotingsjaar kunnen wijzigingen door bijvoorbeeld nieuwe inzichten, beleid of wet- en regelgeving plaatsvinden. De hieruit volgende financiële mutaties voor het jaar 2017 zijn in deze Slotwijziging verwerkt. De meerjarige gevolgen zijn eerder al in de Kadernota 2018 of in de Programmabegroting 2018 opgenomen. In de Slotwijziging 2017 neemt de raad een besluit over de hieruit voortkomende budgetwijzigingen voor het jaar 2017.

Begrotingssaldo 2017

Het begrotingssaldo 2017 heeft zich als volgt ontwikkeld:

Rapportage	Bedrag x € 1.000
Programmabegroting 2017	-84
Slotwijziging 2017	-95
Begrotingssaldo 2017 na Slotwijziging	-179

Hieronder ziet u de ontwikkeling van het begrotingssaldo 2017 per programma.

Programma	Primitief	EJW 2016	SW 2017	Actueel
Besturen en burgers	8.635	0	1.032	9.666
Veiligheid	1.554	0	42	1.596
Economie	154	47	-47	154
Onderwijs	2.503	0	-789	1.714
Cultuur	694	0	-20	674
Ruimtelijke ordening	533	15	216	763
Milieu	425	0	66	491
Sociaal domein	17.468	0	-806	16.662
Openbare ruimte	6.681	232	-530	6.383
Algemene dekkingsmiddelen	-38.730	-294	742	-38.282
Totaal	-84	0	-95	-179

Na de mutaties uit de Slotwijziging 2017 bedraagt het begrotingssaldo 2017 € 179.000 voordelig. De totale bijstelling uit deze Slotwijziging bedraagt € 95.000 positief. De voornaamste oorzaak van dit positieve begrotingssaldo in 2017 is de incidentele meevaller voor vijf jaar (2017 t/m 2021) in de opbrengst precariobelasting van € 1.591.000. Dit betekent dat er ten opzichte van de Programmabegroting 2017 ook nadelige ontwikkelingen zijn geweest.

Belangrijkste mutaties

Het merendeel van de mutaties is al in een eerdere rapportage aan de orde geweest en daar ook toegelicht. Deze mutaties worden dan ook verondersteld bekend te zijn. Daarnaast is er een aantal nieuwe ruimte vragende ontwikkelingen:

Nieuwe autonome ontwikkelingen Slotwijziging 2017	Baten	Lasten	Saldo
Inhuur verschillende afdelingen wegens langdurige ziekte		482	482
Verhoging voorziening wethouderspensionen		283	283
Aanpassen bijstandsbudgetten		238	238
Participatie en re-integratie statushouders		217	217
Verhoging voorziening wachtgeld voormalig politieke ambtsdragers		169	169
Algemene uitkering voorgaande jaren	81		-81
Uitvoeringsprogramma milieutaken		65	65
Aanpassing participatiebudget		50	50
Dividend Alliander NV over 2016		44	44
Diverse kleine nieuwe autonome ontwikkelingen	66	100	34
Totaal nieuwe autonome ontwikkelingen	147	1.648	1.501
Opbrengst precariobelasting incidenteel t/m 2021	1.111.591		-1.591-1.591
In eerdere rapportages behandelde autonome ontwikkelingen	754	749	-5-5
Totale mutatie Slotwijziging 2017	2.492	2.397	-95

Het totaalbedrag aan nieuwe autonome ontwikkelingen kent drie belangrijke oorzaken. Ten eerste heeft Langedijk het afgelopen jaar te maken gehad met een aantal langdurig zieke medewerkers. Vanwege de krappe formatie zag de gemeente zich genoodzaakt extern in te huren om de reguliere bedrijfsvoering doorgang te kunnen laten vinden. Ten tweede is er sprake van een verhoogde asielinstroom. Hierdoor zijn er extra middelen nodig voor bijstandsuitkeringen en participatie en re-integratie van deze groep. Als laatste is de rekenrente die gebruikt wordt om de hoogte van de voorziening wethouderspensioenen te bepalen flink gedaald. Om te kunnen voldoen aan onze pensioenverplichtingen voor met name de voormalige wethouders is een extra storting in deze voorziening noodzakelijk. Deze drie ontwikkelingen samen geven een nadelig saldo van € 1.220.000 en zijn het gevolg van externe niet beïnvloedbare factoren. De 'normale' bedrijfsvoering ligt op schema en verloopt conform de Programmabegroting 2017.

Overzicht mutaties

Legenda kolom Herkomst

Afkorting	Betekenis
KN18	Kadernota 2018
PB18	Programmabegroting 2018
R17	Realisatie 2017

Nr.	Onderwerp	Baten	Lasten	Saldo	Herkomst
I	Primitieve begroting 2017	84		-84	
	Mutaties < € 10.000		12	12	
	Autonome ontwikkelingen				
1	<i>Onderhoudsbudget gemeentehuis</i> In de opgenomen meerjarenonderhoudsplanning is een budget van 2017 in 2018 terecht gekomen. Het budget voor 2018 is bij de Kadernota al aangepast, dat van 2017 nog niet.		61	61	KN18
2	<i>Salarissen: gevolgen nieuwe cao</i> Er is een nieuwe CAO afgesloten over de periode 2017-2019. De gevolgen voor het jaar 2017 zijn hierbij verwerkt.		50	50	PB18
3	<i>Voorziening wethouderspensioenen (V705)</i> Op grond van actuariële berekeningen wordt jaarlijks de benodigde hoogte van de voorziening wethouderspensioenen (V705) bepaald. Er is in de begroting rekening gehouden met een jaarlijkse storting van € 125.000. Deze storting dient in 2017 te worden verhoogd met € 282.946. De belangrijkste oorzaak daarvan is gelegen in de tussentijdse (5 jaarlijkse) aanpassing van de benodigde voorziening van voormalige wethouders, die geen pensioen meer opbouwen. Deze aanpassing is nu aanzienlijk aangezien de rekenrente, in de tijd tussen de laatste en de huidige actuariële berekeningen, flink is gedaald. Daardoor dient de betreffende voorziening veel groter te zijn.		283	283	R17

Nr.	Onderwerp	Baten	Lasten	Saldo	Herkomst
4	<i>Voorziening wachtgeld voormalig politieke ambtsdragers</i> Wegens wachtgeldverplichtingen voormalig wethouders en burgemeester is het noodzakelijk de voorziening V.7.10 aan te vullen.		169	169	R17
5	<i>Accountantscontrole</i> Voor de controle van de middelen sociaal domein (decentralisaties) zijn extra noodzakelijk te maken kosten gemaakt.		22	22	R17
6	<i>Actualisatie kapitaallasten (eindejaarsverwachting)</i> Naar aanleiding van de uitgevraagde eindejaarsverwachting van de lopende kredieten zijn de kapitaallasten bijgesteld.	9		-9	R17
7	<i>Actualisatie kapitaallasten n.a.v. Jaarstukken 2016</i> De kapitaallasten zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2016 en in overeenstemming gebracht met het BBV. De kostenstijging is een gevolg van hogere afschrijvingslasten. De verplichte toepassing van het renteomslagpercentage op de annuïtaire afschrijvingsmethode ligt hieraan ten grondslag. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen niet meer ineens worden afgeschreven. Hierdoor ontstaat ruimte in de reserve 'Investerings met een maatschappelijk nut' om eerder genoemde hogere afschrijvingslasten te kunnen dekken.	43		-43	JR16
8	<i>Gemeentelijke website</i> De website is dit jaar ondergebracht bij een nieuwe provider. Als gevolg daarvan worden extra kosten gemaakt.		20	20	R17
9	<i>Inhuur uitzendkrachten</i> Vanwege meerdere (ook langdurig) door ziekte uitgevallen medewerkers is extra inhuur op het Klant Contact Centrum noodzakelijk gebleken.		318	318	R17
10	<i>Pers-en publieksvoorlichting</i> Als gevolg van onderbezetting is, om de continuering van de te leveren producten te waarborgen, is extra inzet ingekocht.		15	15	R17

Nr.	Onderwerp	Baten	Lasten	Saldo	Herkomst
11	<i>Telefoonkosten</i> De jaarlijkse kosten van de zogeheten Hosted Voice Telefonie zijn € 48.000. Daar staat tegenover dat een besparing van de kosten van mobiele telefonie à € 20.000 per jaar en een besparing op het onderhoud van de telefooncentrale van ca. € 3.000 wordt gerealiseerd. Per saldo een extra last in 2017 van € 25.000. Vanaf 2018 wordt deze extra last gedekt door het vervallen van kapitaallasten van een investering die als gevolg hiervan niet hoeft te worden gedaan.		25	25	KN18
12	<i>Actualisering bijdragen gemeenschappelijke regelingen</i> In de (financiële) 'uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen' is de mogelijkheid van nacalculatie opgenomen. Over het jaar 2016 hebben de GGD (programma Sociaal domein) en de Veiligheidsregio (programma Veiligheid) een beroep op deze mogelijkheid gedaan. Beide besturen van deze GR-en hebben tot deze nacalculatie besloten. Voor de GGD betreft dit voor Langedijk een bedrag van € 10.430 en voor de Veiligheidsregio een bedrag van € 43.236 aan extra te betalen bijdragen in 2017. Deze bedragen bestaan uit de inhaalbijdrage over 2016 én hetzelfde extra bedrag voor 2017.		54	54	PB18
13	<i>Actualisatie huurinkomsten</i> Door uitvoering van het subsidie- en accommodatiebeleid zijn de huren niet langer actueel. Dit wordt hierbij hersteld. Bij de verschillende bezuinigingsrondes zijn de voordelen al ingeboekt. Naar aanleiding van de werkelijke cijfers over 2016 zijn de verwachte huurinkomsten over 2017 en de volgende jaren aangepast. De mutaties hebben betrekking op meerdere programma's. Op het ene programma ontstaat een nadeel en op een ander programma een voordeel.		188	188	PB18
14	<i>Inhuur leerplichtambtenaar</i> Wegens langdurige ziekte van de eigen medewerker was het noodzakelijk een leerplichtambtenaar in te huren.		84	84	R17

Nr.	Onderwerp	Baten	Lasten	Saldo	Herkomst
15	<i>Diverse accommodaties</i> Voor verschillende accommodaties bleken de ramingen niet actueel. Dit betreft zowel wegvallende lasten en baten (bijvoorbeeld als gevolg van sloop of afstoting van het gebouw) en extra lasten (omdat een accommodatie toch nog een deel van het jaar is gebruikt terwijl er van leegstand per 1-1 was uitgegaan).		63	63	PB18
16	<i>Activiteitsubsidies amateuristische kunstbeoefening</i> Er is in 2017 een minder groot beroep op activiteitsubsidies voor amateuristische kunstbeoefening gedaan.	37		-37	R17
17	<i>Aanpassing WABO leges</i> Vanwege vertraging op enkele bouwprojecten (locatie Mavo terrein en De Ark) komen de hierbij horende inkomsten pas in 2018 of later. Voor 2017 is dit een financieel nadeel. In 2018 zal dit een voordeel opleveren.		189	189	PB18
18	<i>Herziening GREX</i> Bij de Jaarstukken 2016 is een herziening van de grondexploitaties uitgevoerd. De hogere lasten zijn voornamelijk een gevolg van een lagere rentetoerekening aan de diverse complexen. Daarnaast is het door de aanpassingen in het BBV niet langer mogelijk een deel van de opbrengst grondverkoop toe te voegen aan de reserve Bovenwijkse voorzieningen.		128	128	JR16
19	<i>Uitvoeringsprogramma milieutaken</i> Voor de berekening van de benodigde kosten van het uitvoeringsprogramma RUD zijn in eerste instantie niet de juiste bedragen gehanteerd. Voor dit uitvoeringsprogramma van de milieutaken is € 65.000 nodig.		65	65	R17
20	<i>Aanpassen bijstandsbudgetten</i> Gemeenten ontvangen een gebundelde uitkering (BUIG) om de uitkeringen in het kader van de Participatiewet mee te financieren. Vanwege een nieuw verdeelmodel van deze uitkering krijgt de gemeente een hogere uitkering. Alleen is er door de verhoogde asielinstroom een grotere toename van bijstandsgerechtigden waardoor er per saldo meer kosten zijn op deze regeling.		238	238	R17

Nr.	Onderwerp	Baten	Lasten	Saldo	Herkomst
21	<i>Aanpassing Participatiebudget</i> Dit betreft een aanpassing van het budget voor de verwachte uitvoeringskosten van Halte Werk. Ook vallen de kosten voor re-integratietrajecten van bijstandsccliënten hoger uit dan begroot.		50	50	R17
22	<i>Algemene uitkering: meicirculaire 2017</i> Loon- en prijsstijgingen hebben tot hogere rijksuitgaven geleid. Hierdoor is de Algemene uitkering volgens het systeem van 'samen de trap op en af' gestegen. Ook bij de integratie-uitkering sociaal domein is een loon- en prijsbijstelling toegekend.	425		-425	KN18
23	<i>Participatie en re-integratie statushouders</i> Conform college- en raadsbesluiten uit 2016 en 2017 worden de financiële effecten voor de participatie en re-integratie van gehuisveste status-/vergunninghouders nu verwerkt in de begroting. De gemeenten ontvangen hiervoor in 2017 rijksmiddelen. De rijksmiddelen bestaan uit COA (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers) bijdragen per statushouder en middelen voor re-integratie en participatie die het rijk via de circulaires aan de gemeenten beschikbaar stelt. Deze middelen worden budgettair neutraal door de gemeente ingezet. Samen met Alkmaar en Heerhugowaard is voor de statushouders een programma opgesteld waarmee een snelle participatie bevorderd wordt. Dit programma is in 2017 gestart.		217	217	R17
24	<i>RSA Dorpshuizen</i> Opname kostenraming 2017 project toekomstbestendige dorpshuizen. Tevens opname provinciale subsidie; 80% van de gemaakte kosten.		6	6	R17

Nr.	Onderwerp	Baten	Lasten	Saldo	Herkomst
25	<i>Gronden & landerijen en snippergroen</i> De ramingen voor de kosten en opbrengsten van 'snippergroen' worden vanaf 2017 opgenomen in de reguliere begroting. Tot en met 2016 is de financiële afwikkeling daarvan via een zogeheten projectadministratie verlopen en werd het saldo van het project verrekend met de reserve 'bovenwijkse investeringen'. Naast deze technische wijziging zijn de ramingen voor 'snippergroen' geactualiseerd naar aanleiding van de analyse van het project. Het effect op snippergroen is € 140.000 nadelig. Daarnaast zijn de ramingen voor 'gronden & landerijen' geactualiseerd. Dit voordelige effect is € 297.000. Uit een en ander blijkt dat in 2017 een totaal voordeel van ruim € 157.000 kan worden ingeboekt, vooral als gevolg van gerealiseerde verkoopresultaten.	157		-157	PB18
26	<i>Ziektevervanging buitendienst</i> Dit jaar is de buitendienst helaas getroffen door veel langdurig ziekteverzuim. Uiteraard zijn deze medewerkers vervangen. De kosten hiervan over het hele jaar bedragen € 80.000.		80	80	R17
27	<i>Algemene uitkering: decembercirculaire 2016</i> Enkele maatstaven zijn aangepast. De meerjarige gevolgen van de decembercirculaire 2016 zijn al in de Kadernota 2018-2021 verwerkt.	129		-129	KN18
28	<i>Algemene uitkering: septembercirculaire 2017</i> Hierbij worden de financiële gevolgen van de septembercirculaire 2017 verwerkt.		19	19	PB18
29	<i>Dividend Alliander NV over 2016</i> De verwachting is dat het dividend van Alliander NV over 2016 lager zal zijn dan begroot. De Houdstermaatschappij GKNH heeft een indicatie afgegeven van € 46.000 (op basis van de huidige informatie). Als gevolg van de onzekerheid over de hoogte van de vennootschapsbelastingclaims, is echter nog niet zeker hoe hoog het dividend over 2016 exact wordt en wanneer dit uitgekeerd wordt. Voorgesteld wordt het te ontvangen dividend voorzichtigheidshalve af te ramen van € 90.000 naar € 46.000.		44	44	R17

Nr.	Onderwerp	Baten	Lasten	Saldo	Herkomst
30	<i>Precariobelasting</i> De Tweede Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel betreffende afschaffing precarioheffing op nutsvoorzieningen. Bij de behandeling van de wet is de overgangstermijn vastgesteld op 5 jaar (hierdoor is 2021 het laatste jaar dat precario geheven mag worden). Eerder zag het er naar uit dat Langedijk buiten de overgangstermijn zou vallen en is de opbrengst precario afgeraamd. Nu we toch onder het overgangsrecht vallen, is de opbrengst weer opgenomen (€ 1.691.000). Naast de baten zijn ook kosten van invoering precariobelasting opgenomen (€ 100.000)	1.591		-1.591	PB18
31	<i>Actualisatie prijsstijging 2017 en volgende jaren</i> In december 2016 heeft het Centraal Planbureau het inflatiecijfer voor 2017 geraamd op 0,9%. Een eventuele inflatiecorrectie met 0,9% betekent voor de gemeente een structurele verhoging voor 2017 e.v. van de betreffende budgetten met in totaal € 115.000. . In de programmabegroting 2017 was reeds rekening gehouden met de structurele prijsstijging van € 135.000. Deze mutatie betreft de actualisatie van de prijsstijging 2017 e.v.	20		-20	KN18
32	<i>Algemene uitkering voorgaande jaren</i> Gedurende het jaar wordt de Algemene uitkering over de niet afgesloten uitkeringsjaren bijgesteld door het Ministerie van BZK.	81		-81	R17
	Afrondingsverschillen	4		-4	
II	Totale mutaties	2.495	2.400	-95	
III	Begrotingssaldo na mutaties slotwijzigingen 2017	2.579	2.400	-179	

Financiële begrotingswijziging

Programma's

Besturen en burgers

Wat mag het kosten

Taakveld		Primitief	EJW 2016	SW 2017	Actueel
010	Bestuur	1.489	0	505	1.994
020	Burgerzaken	498	0	110	608
040	Ondersteuning organisatie (overhead)	6.647	0	520	7.168
Subtotaal taakvelden		8.635	0	1.135	9.770
	Reserves	0	0	-104	-104
Totaal		8.635	0	1.032	9.666

Mutaties

Mutaties	baten	lasten	saldo
Administratief-technische wijzigingen	0	339	339
Autonome ontwikkelingen	0	855	855
Accountantscontrole Voor de controle van de middelen sociaal domein (decentralisaties) zijn extra noodzakelijk te maken kosten gemaakt.	0	22	22
Actualisatie kapitaallasten (eindejaarsverwachting) Naar aanleiding van de uitgevraagde eindejaarsverwachting van de lopende kredieten zijn de kapitaallasten bijgesteld.	0	-2	-2
Actualisatie kapitaallasten n.a.v. Jaarstukken 2016 De kapitaallasten zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2016 en in overeenstemming gebracht met het BBV. De kostenstijging is een gevolg van hogere afschrijvingslasten. De verplichte toepassing van het renteomslagpercentage op de annuïtaire afschrijvingsmethode ligt hieraan ten grondslag. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen niet meer ineens worden afgeschreven. Hierdoor ontstaat ruimte in de reserve 'Investerings met een maatschappelijk nut' om eerder genoemde hogere afschrijvingslasten te kunnen dekken.	0	-79	-79
Gemeentelijke website De website is dit jaar ondergebracht bij een nieuwe provider. Als gevolg daarvan worden extra kosten gemaakt.	0	20	20
Inhuur uitzendkrachten Vanwege meerdere (ook langdurig) door ziekte uitgevallen medewerkers is extra inhuur op het Klant Contact Centrum noodzakelijk gebleken.	0	318	318
Onderhoudsbudget gemeentehuis In de opgenomen meerjarenonderhoudsplanning is een budget van 2017 in 2018 terecht gekomen. Het budget voor 2018 is bij de Kadernota al aangepast, dat van 2017 nog niet.	0	61	61

Mutaties	baten	lasten	saldo
Pers-en publieksvoorlichting Als gevolg van onderbezetting is, om de continuering van de te leveren producten te waarborgen, is extra inzet ingekocht.	0	15	15
Salarissen: gevolgen nieuwe CAO Er is een nieuwe CAO afgesloten over de periode 2017-2019. De gevolgen voor het jaar 2017 zijn hierbij verwerkt.	0	22	22
Telefoonkosten De jaarlijkse kosten van de zogeheten Hosted Voice Telefonie zijn € 48.000. Daar staat tegenover dat een besparing van de kosten van mobiele telefonie à € 20.000 per jaar en een besparing op het onderhoud van de telefooncentrale van ca. € 3.000 wordt gerealiseerd. Per saldo een extra last in 2017 van € 25.000. Vanaf 2018 wordt deze extra last gedekt door het vervallen van kapitaallasten van een investering die als gevolg hiervan niet hoeft te worden gedaan.	0	25	25
Voorziening wachtgeld voormalig politieke ambtsdragers Wegens wachtgeldverplichtingen voormalig wethouders en burgemeester is het noodzakelijk de voorziening V.7.10 aan te vullen.	0	169	169
Voorziening wethouderspensioenen (V705) Op grond van actuariële berekeningen wordt jaarlijks de benodigde hoogte van de voorziening wethouderspensioenen (V705) bepaald. Er is in de begroting rekening gehouden met een jaarlijkse storting van € 125.000. Deze storting dient in 2017 te worden verhoogd met € 282.946. De belangrijkste oorzaak daarvan is gelegen in de tussentijdse (5 jaarlijkse) aanpassing van de benodigde reserves van voormalige wethouders, die geen pensioen meer opbouwen. Deze aanpassing is nu aanzienlijk aangezien de rekenrente, in de tijd tussen de laatste en de huidige actuariële berekeningen, flink is gedaald. Daardoor dient de betreffende reserve veel groter te zijn.	0	283	283
Budgetoverhevelingen	0	-60	-60

Mutaties	baten	lasten	saldo
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen Een aantal werkzaamheden aan gemeentelijke gebouwen wordt uitgesteld tot 2018 bijvoorbeeld om het te kunnen combineren met andere werkzaamheden aan het gebouw. Het gaat totaal om een bedrag van ruim € 70.000 en de mutatie komt op verschillende programma's naar voren.	0	0	0
Vorming, opleiding en training Komend jaar en de jaren daarna wordt een organisatieontwikkelingstraject ingezet waarbij alle medewerkers betrokken zijn of worden. Groepsgewijs of op individuele basis zal worden gestuurd op persoonlijke ontwikkeling via opleiding, training en mobiliteit. In afwachting van dit traject is het afgelopen jaar in geringe mate een beroep gedaan op onderhavig budget. Gelet op de start hiervan in 2018 wordt geadviseerd en voorgesteld het restant van dit budget over te hevelen naar dat jaar.	0	-60	-60
Mutaties < € 10.000	0	2	2
<i>subtotaal</i>	0	1.135	1.135
Mutaties reserves			
Administratief-technische wijzigingen	118	211	93
Autonome ontwikkelingen	257	0	-257
Actualisatie kapitaallasten n.a.v. Jaarstukken 2016 De kapitaallasten zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2016 en in overeenstemming gebracht met het BBV. De kostenstijging is een gevolg van hogere afschrijvingslasten. De verplichte toepassing van het renteomslagpercentage op de annuïtaire afschrijvingsmethode ligt hieraan ten grondslag. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen niet meer ineens worden afgeschreven. Hiedoor ontstaat ruimte in de reserve 'Investerings met een maatschappelijk nut' om eerder genoemde hogere afschrijvingslasten te kunnen dekken.	257	0	-257
Budgetoverhevelingen	0	60	60

Mutaties	baten	lasten	saldo
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen Een aantal werkzaamheden aan gemeentelijke gebouwen wordt uitgesteld tot 2018 bijvoorbeeld om het te kunnen combineren met andere werkzaamheden aan het gebouw. Het gaat totaal om een bedrag van ruim € 70.000 en de mutatie komt op verschillende programma's naar voren.	0	0	0
Vorming, opleiding en training Komend jaar en de jaren daarna wordt een organisatieontwikkelingstraject ingezet waarbij alle medewerkers betrokken zijn of worden. Groepsgewijs of op individuele basis zal worden gestuurd op persoonlijke ontwikkeling via opleiding, training en mobiliteit. In afwachting van dit traject is het afgelopen jaar in geringe mate een beroep gedaan op onderhavig budget. Gelet op de start hiervan in 2018 wordt geadviseerd en voorgesteld het restant van dit budget over te hevelen naar dat jaar.	0	60	60
<i>Totaal reserves</i>	375	271	-104
Totaal baten en lasten	375	1.406	1.032

Veiligheid

Wat mag het kosten

Taakveld		Primitief	EJW 2016	SW 2017	Actueel
110	Crisisbeheersing en Brandweer	1.434	0	43	1.477
120	Openbare orde en veiligheid	120	0	78	198
Subtotaal taakvelden		1.554	0	122	1.676
	Reserves	0	0	-80	-80
Totaal		1.554	0	42	1.596

Mutaties

Mutaties	baten	lasten	saldo
Administratief-technische wijzigingen	0	80	80
Autonome ontwikkelingen	0	44	44
Actualisering bijdragen gemeenschappelijke regelingen	0	43	43
In de (financiële) 'uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen' is de mogelijkheid van nacalculatie opgenomen. Over het jaar 2016 hebben de GGD (programma Sociaal domein) en de Veiligheidsregio (programma Veiligheid) een beroep op deze mogelijkheid gedaan. Beide besturen van deze GR-en hebben tot deze nacalculatie besloten. Voor de GGD betreft dit voor Langedijk een bedrag van € 10.430 en voor de Veiligheidsregio een bedrag van € 43.236 aan extra te betalen bijdragen in 2017. Deze bedragen bestaan uit de inhaalbijdrage over 2016 én hetzelfde extra bedrag voor 2017.			
Salarissen: gevolgen nieuwe CAO	0	0	0
Er is een nieuwe CAO afgesloten over de periode 2017-2019. De gevolgen voor het jaar 2017 zijn hierbij verwerkt.			
Mutaties < € 10.000	0	-2	-2
<i>subtotaal</i>	<i>0</i>	<i>122</i>	<i>122</i>
Mutaties reserves			
Administratief-technische wijzigingen	80	0	-80
<i>Totaal reserves</i>	<i>80</i>	<i>0</i>	<i>-80</i>
Totaal baten en lasten	80	122	42

Economie

Wat mag het kosten

Taakveld		Primitief	EJW 2016	SW 2017	Actueel
310	Economische ontwikkeling	152	47	45	245
330	Bedrijfsloket en -regelingen	1	0	0	1
Subtotaal taakvelden		154	47	45	246
	Reserves	0	0	-92	-92
Totaal		154	47	-47	154

Mutaties

Mutaties	baten	lasten	saldo
Administratief-technische wijzigingen	18	18	0
Autonome ontwikkelingen	0	100	100
Actualisatie kapitaallasten n.a.v. Jaarstukken 2016 De kapitaallasten zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2016 en in overeenstemming gebracht met het BBV. De kostenstijging is een gevolg van hogere afschrijvingslasten. De verplichte toepassing van het renteomslagpercentage op de annuïtaire afschrijvingsmethode ligt hieraan ten grondslag. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen niet meer ineens worden afgeschreven. Hiedoor ontstaat ruimte in de reserve 'Investerings met een maatschappelijk nut' om eerder genoemde hogere afschrijvingslasten te kunnen dekken.	0	0	0
Jaarstukken 2016 Bij de vaststelling van de Jaarstukken 2016 heeft een overheveling plaatsgevonden van incidenteel ondersteunende en intensiverende activiteiten bestaand beleid (€ 210.000). De kosten hiervan komen op verschillende programma's naar voren en worden gedekt uit de Algemene reserve.	0	100	100
Salarissen: gevolgen nieuwe CAO Er is een nieuwe CAO afgesloten over de periode 2017-2019. De gevolgen voor het jaar 2017 zijn hierbij verwerkt.	0	0	0
Budgetoverhevelingen	0	-55	-55
Langedijk ontwikkelt met water De raad heeft in juli 2017 besloten om 'Langedijk ontwikkelt met water' uit de kadernota 2018 te halen. Hierdoor heeft de uitvoering van activiteiten vertraging opgelopen. Deze wordt in 2018 ingelopen.	0	-55	-55
<i>subtotaal</i>	18	63	45
Mutaties reserves			
Administratief-technische wijzigingen	47	0	-47

Mutaties	baten	lasten	saldo
Autonome ontwikkelingen	100	0	-100
Jaarstukken 2016 Bij de vaststelling van de Jaarstukken 2016 heeft een overheveling plaatsgevonden van incidenteel ondersteunende en intensiverende activiteiten bestaand beleid (€ 210.000). De kosten hiervan komen op verschillende programma's naar voren en worden gedekt uit de Algemene reserve.	100	0	-100
Budgetoverhevelingen	0	55	55
Langedijk ontwikkelt met water De raad heeft in juli 2017 besloten om 'Langedijk ontwikkelt met water' uit de kadernota 2018 te halen. Hierdoor heeft de uitvoering van activiteiten vertraging opgelopen. Deze wordt in 2018 ingelopen.	0	55	55
<i>Totaal reserves</i>	147	55	-92
Totaal baten en lasten	165	118	-47

Onderwijs

Wat mag het kosten

Taakveld		Primitief	EJW 2016	SW 2017	Actueel
420	Onderwijshuisvesting	1.991	0	-185	1.806
430	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	512	0	64	577
Subtotaal taakvelden		2.503	0	-121	2.382
	Reserves	0	0	-668	-668
Totaal		2.503	0	-789	1.714

Mutaties

Mutaties	baten	lasten	saldo
Administratief-technische wijzigingen	-112	-147	-35
Autonome ontwikkelingen	-69	-143	-74
Actualisatie huurinkomsten Door uitvoering van het subsidie- en accommodatiebeleid zijn de huren niet langer actueel. Dit wordt hierbij hersteld. Bij de verschillende bezuinigingsrondes zijn de voordelen al ingeboekt. Naar aanleiding van de werkelijke cijfers over 2016 zijn de verwachte huurinkomsten over 2017 en de volgende jaren aangepast. De mutaties hebben betrekking op meerdere programma's. Op het ene programma ontstaat een nadeel en op een ander programma een voordeel.	-69	-30	39
Actualisatie kapitaallasten (eindejaarsverwachting) Naar aanleiding van de uitgevraagde eindejaarsverwachting van de lopende kredieten zijn de kapitaallasten bijgesteld.	0	-25	-25
Actualisatie kapitaallasten n.a.v. Jaarstukken 2016 De kapitaallasten zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2016 en in overeenstemming gebracht met het BBV. De kostenstijging is een gevolg van hogere afschrijvingslasten. De verplichte toepassing van het renteomslagpercentage op de annuïtaire afschrijvingsmethode ligt hieraan ten grondslag. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen niet meer ineens worden afgeschreven. Hiedoor ontstaat ruimte in de reserve 'Investerings met een maatschappelijk nut' om eerder genoemde hogere afschrijvingslasten te kunnen dekken.	0	-254	-254
Inhuur leerplichtambtenaar Wegens langdurige ziekte van de eigen medewerker was het noodzakelijk een leerplichtambtenaar in te huren.	0	84	84
Salarissen: gevolgen nieuwe CAO Er is een nieuwe CAO afgesloten over de periode 2017-2019. De gevolgen voor het jaar 2017 zijn hierbij verwerkt.	0	1	1

Mutaties	baten	lasten	saldo
Verdeling projectkosten accommodatiebeleid Voor de (externe) ondersteuning van het project accommodatiebeleid in 2016 en 2017 is eerder € 250.000 beschikbaar gesteld. Een deel van dit bedrag wordt ingezet voor de projectleiding van het IKC in Sint Pancras. Dit wordt verrekend met de reserve accommodatiebeleid.	0	82	82
Budgetoverhevelingen	0	-12	-12
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen Een aantal werkzaamheden aan gemeentelijke gebouwen wordt uitgesteld tot 2018 bijvoorbeeld om het te kunnen combineren met andere werkzaamheden aan het gebouw. Het gaat totaal om een bedrag van ruim € 70.000 en de mutatie komt op verschillende programma's naar voren.	0	-12	-12
<i>subtotaal</i>	-181	-302	-121
Mutaties reserves			
Administratief-technische wijzigingen	572	13	-559
Autonome ontwikkelingen	121	0	-121
Actualisatie kapitaallasten n.a.v. Jaarstukken 2016 De kapitaallasten zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2016 en in overeenstemming gebracht met het BBV. De kostenstijging is een gevolg van hogere afschrijvingslasten. De verplichte toepassing van het renteomslagpercentage op de annuïtaire afschrijvingsmethode ligt hieraan ten grondslag. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen niet meer ineens worden afgeschreven. Hierdoor ontstaat ruimte in de reserve 'Investerings met een maatschappelijk nut' om eerder genoemde hogere afschrijvingslasten te kunnen dekken.	39	0	-39
Verdeling projectkosten accommodatiebeleid Voor de (externe) ondersteuning van het project accommodatiebeleid in 2016 en 2017 is eerder € 250.000 beschikbaar gesteld. Een deel van dit bedrag wordt ingezet voor de projectleiding van het IKC in Sint Pancras. Dit wordt verrekend met de reserve accommodatiebeleid.	82	0	-82

Mutaties	baten	lasten	saldo
Budgetoverhevelingen	0	12	12
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen Een aantal werkzaamheden aan gemeentelijke gebouwen wordt uitgesteld tot 2018 bijvoorbeeld om het te kunnen combineren met andere werkzaamheden aan het gebouw. Het gaat totaal om een bedrag van ruim € 70.000 en de mutatie komt op verschillende programma's naar voren.	0	12	12
<i>Totaal reserves</i>	693	25	-668
Totaal baten en lasten	512	-277	-789

Cultuur

Wat mag het kosten

Taakveld		Primitief	EJW 2016	SW 2017	Actueel
530	Cultuurpresentatie -productie -partic.	225	0	-57	168
540	Musea	7	0	-69	-62
550	Cultureel erfgoed	177	0	0	177
560	Media	286	0	0	286
Subtotaal taakvelden		694	0	-125	569
	Reserves	0	0	105	105
Totaal		694	0	-20	674

Mutaties

Mutaties	baten	lasten	saldo
Administratief-technische wijzigingen	0	0	0
Autonome ontwikkelingen	63	-32	-95
Activiteitensubsidies amateuristische kunstbeoefening. Er is in 2017 een minder groot beroep op activiteitensubsidies voor amateuristische kunstbeoefening gedaan.	0	-37	-37
Diverse accommodaties Voor verschillende accommodaties bleken de ramingen niet actueel. Dit betreft zowel wegvallende lasten en baten (bijvoorbeeld als gevolg van sloop of afstoting van het gebouw) en extra lasten (omdat een accommodatie toch nog een deel van het jaar is gebruikt terwijl er van leegstand per 1-1 was uitgegaan).	-22	-6	16
Jaarstukken 2016 Bij de vaststelling van de Jaarstukken 2016 heeft een overheveling plaatsgevonden van incidenteel ondersteunende en intensiverende activiteiten bestaand beleid (€ 210.000). De kosten hiervan komen op verschillende programma's naar voren en worden gedekt uit de Algemene reserve.	0	10	10
Salarissen: gevolgen nieuwe CAO Er is een nieuwe CAO afgesloten over de periode 2017-2019. De gevolgen voor het jaar 2017 zijn hierbij verwerkt.	0	0	0
Verkoopopbrengst Regthuis De verkoopopbrengst van het Regthuis (€ 85.000) is in 2017 ontvangen en wordt toegevoegd aan de reserve accommodatiebeleid.	85	0	-85
Budgetoverhevelingen	0	-30	-30

Mutaties	baten	lasten	saldo
Budget toekomstvisie Museum Broeker Veiling Naar aanleiding van een raadsbesluit van 14 februari 2012 wordt een voorstel voorbereid over de heroverweging van de jaarlijkse subsidie van € 50.000 aan MBV in de periode 2012-2016. De reeds door de raad in het kader van de incidenteel ondersteunende en intensiverende activiteiten beschikbaar gestelde € 10.000 wordt bij genoemd voorstel betrokken.	0	-10	-10
Overheveling restantbudget muziekonderwijs In het 4e kwartaal 2017 wordt het onderzoek 'borging en coördinatie cultuureducatie' (waaronder muziekeducatie) uitgevoerd. Het is voorstelbaar dat uit dit onderzoek aanvullende, eenmalige uitgaven voortkomen. Voorgesteld wordt hiervoor d.m.v. overheveling € 20.000 te reserveren.	0	-20	-20
subtotaal	63	-62	-125
Mutaties reserves			
Autonome ontwikkelingen	10	85	75
Jaarstukken 2016 Bij de vaststelling van de Jaarstukken 2016 heeft een overheveling plaatsgevonden van incidenteel ondersteunende en intensiverende activiteiten bestaand beleid (€ 210.000). De kosten hiervan komen op verschillende programma's naar voren en worden gedekt uit de Algemene reserve.	10	0	-10
Verkoopopbrengst Regthuis De verkoopopbrengst van het Regthuis (€ 85.000) is in 2017 ontvangen en wordt toegevoegd aan de reserve accommodatiebeleid.	0	85	85
Budgetoverhevelingen	0	30	30
Budget toekomstvisie Museum Broeker Veiling Naar aanleiding van een raadsbesluit van 14 februari 2012 wordt een voorstel voorbereid over de heroverweging van de jaarlijkse subsidie van € 50.000 aan MBV in de periode 2012-2016. De reeds door de raad in het kader van de incidenteel ondersteunende en intensiverende activiteiten beschikbaar gestelde € 10.000 wordt bij genoemd voorstel betrokken.	0	10	10

Mutaties	baten	lasten	saldo
Overheveling restantbudget muziekonderwijs	0	20	20
In het 4e kwartaal 2017 wordt het onderzoek 'borging en coördinatie cultuureducatie' (waaronder muziekeducatie) uitgevoerd. Het is voorstelbaar dat uit dit onderzoek aanvullende, eenmalige uitgaven voortkomen. Voorgesteld wordt hiervoor d.m.v. overheveling € 20.000 te reserveren.			
<i>Totaal reserves</i>	10	115	105
Totaal baten en lasten	73	53	-20

Ruimtelijke ordening

Wat mag het kosten

Taakveld		Primitief	EJW 2016	SW 2017	Actueel
320	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-9	0	30	21
810	Ruimtelijke ordening	447	15	1	463
820	Grondexploitatie(niet-bedrijventerreinen	-5	0	182	177
830	Wonen en bouwen	100	0	193	293
Subtotaal taakvelden		533	15	406	954
	Reserves	0	0	-190	-190
Totaal		533	15	216	763

Mutaties

Mutaties	baten	lasten	saldo
Administratief-technische wijzigingen	0	146	146
Autonome ontwikkelingen	2.442	2.702	260
Aanpassing WABO leges Vanwege vertraging op enkele bouwprojecten (locatie Mavo terrein en De Ark) komen de hierbij horende inkomsten pas in 2018 of later. Voor 2017 is dit een financieel nadeel. In 2018 zal dit een voordeel opleveren.	-200	-11	189
Actualisatie kapitaallasten n.a.v. Jaarstukken 2016 De kapitaallasten zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2016 en in overeenstemming gebracht met het BBV. De kostenstijging is een gevolg van hogere afschrijvingslasten. De verplichte toepassing van het renteomslagpercentage op de annuïtaire afschrijvingsmethode ligt hieraan ten grondslag. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen niet meer ineens worden afgeschreven. Hierdoor ontstaat ruimte in de reserve 'Investerings met een maatschappelijk nut' om eerder genoemde hogere afschrijvingslasten te kunnen dekken.	0	-1	-1
Herziening GREX Bij de Jaarstukken 2016 is een herziening van de grondexploitaties uitgevoerd. De hogere lasten zijn voornamelijk een gevolg van een lagere rentetoerekening aan de diverse complexen. Daarnaast is het door de aanpassingen in het BBV niet langer mogelijk een deel van de opbrengst grondverkoop toe te voegen aan de reserve Bovenwijkse voorzieningen.	2.642	2.707	65
Salarissen: gevolgen nieuwe CAO Er is een nieuwe CAO afgesloten over de periode 2017-2019. De gevolgen voor het jaar 2017 zijn hierbij verwerkt.	0	7	7
subtotaal	2.442	2.848	406
Mutaties reserves			
Administratief-technische wijzigingen	190	0	-190
Autonome ontwikkelingen	903	903	0

Mutaties	baten	lasten	saldo
Jaarstukken 2016	903	903	0
Bij de Jaarstukken 2016 is besloten tot:- winstneming Voorburggracht € 231.000- vrijval verliesvoorziening Westerdel € 296.000- vrijval verliesvoorziening MPG € 147.000- aanvullende verliesvoorziening Broekerplein € 229.000De mutaties worden verrekend met de reserve Bouwgrondexploitatie.			
Totaal reserves	1.093	903	-190
Totaal baten en lasten	3.536	3.751	216

Milieu

Wat mag het kosten

Taakveld		Primitief	EJW 2016	SW 2017	Actueel
740	Milieubeheer	425	0	66	491
Subtotaal taakvelden		425	0	66	491
Totaal		425	0	66	491

Mutaties

Mutaties	baten	lasten	saldo
Administratief-technische wijzigingen	0	0	0
Autonome ontwikkelingen	0	66	66
Salarissen: gevolgen nieuwe CAO Er is een nieuwe CAO afgesloten over de periode 2017-2019. De gevolgen voor het jaar 2017 zijn hierbij verwerkt.	0	1	1
Uitvoeringsprogramma milieutaken Voor de berekening van de benodigde kosten van het uitvoeringsprogramma RUD zijn in eerste instantie niet de juiste bedragen gehanteerd. Voor dit uitvoeringsprogramma van de milieutaken is € 65.000 nodig.	0	65	65
<i>subtotaal</i>	0	66	66
Mutaties reserves			
<i>Totaal reserves</i>			
Totaal baten en lasten	0	66	66

Sociaal domein

Wat mag het kosten

Taakveld		Primitief	EJW 2016	SW 2017	Actueel
510	Sportbeleid en -activering	60	0	0	60
610	Samenkracht en burgerparticipatie	4.245	0	-905	3.340
630	Inkomensregelingen	1.065	0	-52	1.013
640	Begeleide participatie	176	0	-42	134
650	Arbeidsparticipatie	2.656	0	162	2.817
660	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.330	0	216	1.546
670	Maatwerkdienstverlening 18+	1.369	0	-68	1.301
672	Maatwerkdienstverlening 18-	4.291	0	0	4.291
681	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0
682	Geëscaleerde zorg 18-	1.305	0	0	1.305
710	Volksgezondheid	973	0	11	983
Subtotaal taakvelden		17.468	0	-678	16.789
	Reserves	0	0	-128	-128
Totaal		17.468	0	-806	16.662

Mutaties

Mutaties	baten	lasten	saldo
Administratief-technische wijzigingen	-223	-853	-630
Autonome ontwikkelingen	537	840	303
Aanpassen bijstandsbudgetten Gemeenten ontvangen een gebundelde uitkering (BUIG) om de uitkeringen in het kader van de Participatiewet mee te financieren. Vanwege een nieuw verdeelmodel van deze uitkering krijgt de gemeente een hogere uitkering. Alleen is er door de verhoogde asielinstroom een grotere toename van bijstandsgerechtigden waardoor er per saldo meer kosten zijn op deze regeling.	142	380	238
Aanpassing Participatiebudget Dit betreft een aanpassing van het budget voor de verwachte uitvoeringskosten van Halte Werk. Ook vallen de kosten voor re-integratietrajecten van bijstandsccliënten hoger uit dan begroot.	0	50	50
Actualisatie huurinkomsten Door uitvoering van het subsidie- en accommodatiebeleid zijn de huren niet langer actueel. Dit wordt hierbij hersteld. Bij de verschillende bezuinigingsrondes zijn de voordelen al ingeboekt. Naar aanleiding van de werkelijke cijfers over 2016 zijn de verwachte huurinkomsten over 2017 en de volgende jaren aangepast. De mutaties hebben betrekking op meerdere programma's. Op het ene programma ontstaat een nadeel en op een ander programma een voordeel.	269	0	-269
Actualisatie kapitaallasten n.a.v. Jaarstukken 2016 De kapitaallasten zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2016 en in overeenstemming gebracht met het BBV. De kostenstijging is een gevolg van hogere afschrijvingslasten. De verplichte toepassing van het renteomslagpercentage op de annuïtaire afschrijvingsmethode ligt hieraan ten grondslag. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen niet meer ineens worden afgeschreven. Hiedoor ontstaat ruimte in de reserve 'Investerings met een maatschappelijk nut' om eerder genoemde hogere afschrijvingslasten te kunnen dekken.	0	-52	-52

Mutaties	baten	lasten	saldo
Actualisering bijdragen gemeenschappelijke regelingen In de (financiële) 'uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen' is de mogelijkheid van nacalculatie opgenomen. Over het jaar 2016 hebben de GGD (programma Sociaal domein) en de Veiligheidsregio (programma Veiligheid) een beroep op deze mogelijkheid gedaan. Beide besturen van deze GR-en hebben tot deze nacalculatie besloten. Voor de GGD betreft dit voor Langedijk een bedrag van € 10.430 en voor de Veiligheidsregio een bedrag van € 43.236 aan extra te betalen bijdragen in 2017. Deze bedragen bestaan uit de inhaalbijdrage over 2016 én hetzelfde extra bedrag voor 2017.	0	10	10
Algemene uitkering: meicirculaire 2017 Loon- en prijsstijgingen hebben tot hogere rijksuitgaven geleid. Hierdoor is de Algemene uitkering volgens het systeem van 'samen de trap op en af' gestegen. Ook bij de integratie-uitkering sociaal domein is een loon- en prijsbijstelling toegekend.	0	53	53
Jaarstukken 2016 Bij de vaststelling van de Jaarstukken 2016 heeft een overheveling plaatsgevonden van incidenteel ondersteunende en intensiverende activiteiten bestaand beleid (€ 210.000). De kosten hiervan komen op verschillende programma's naar voren en worden gedekt uit de Algemene reserve.	0	30	30
Klimaatbeheersing kinderdagverblijf de Pettevlet In verband met de veiligheid en de scherpere eisen van de GGD met betrekking tot de maximum temperatuur is het nodig om maatregelen voor klimaatbeheersing in de slaapkamers van het kinderdagverblijf de Pettevlet te nemen. De kosten bedragen € 13.000. Het bedrag wordt met het oog op het nieuwe activabeleid niet geactiveerd maar in één keer ten laste van de reserve groot onderhoud gemeentelijke gebouwen gebracht.	0	13	13
Participatie en re-integratie statushouders Conform college- en raadsbesluiten uit 2016 en 2017 worden de financiële effecten voor de participatie en reïntegratie van status- vergunninghouders nu verwerkt in de begroting. De gemeenten ontvangen hiervoor in 2017 rijksmiddelen. De rijksmiddelen bestaan uit COA (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers) bijdragen per statushouder en middelen voor reïntegratie en participatie die het rijk via de circulaire aan de gemeenten beschikbaar stelt. Deze middelen worden budgettair neutraal door de gemeente ingezet. Samen met Alkmaar en Heerhugowaard is voor de statushouders een programma opgesteld waarmee een snelle participatie bevorderd wordt. Dit programma is in 2017 gestart.	101	318	217

Mutaties	baten	lasten	saldo
RSA Dorpshuizen Opname kostenraming 2017 project toekomstbestendige dorpshuizen. Tevens opname provinciale subsidie; 80% van de gemaakte kosten.	24	30	6
Salarissen: gevolgen nieuwe CAO Er is een nieuwe CAO afgesloten over de periode 2017-2019. De gevolgen voor het jaar 2017 zijn hierbij verwerkt.	0	7	7
Budgetoverhevelingen	0	-352	-352
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen Een aantal werkzaamheden aan gemeentelijke gebouwen wordt uitgesteld tot 2018 bijvoorbeeld om het te kunnen combineren met andere werkzaamheden aan het gebouw. Het gaat totaal om een bedrag van ruim € 70.000 en de mutatie komt op verschillende programma's naar voren.	0	-33	-33
Re-integratie en participatie statushouders Voor de participatie en re-integratie van de status- vergunninghouders ontvangen de gemeenten in 2016 en 2017 rijksmiddelen. De rijksmiddelen bestaan uit COA (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers) bijdragen per statushouder en middelen voor re-integratie en participatie die het rijk via de circulaire's aan de gemeenten beschikbaar stelt. Deze middelen worden budgettair neutraal door de gemeente ingezet. Samen met Alkmaar en Heerhugowaard is voor de statushouders een programma opgesteld waarmee een snelle participatie bevorderd wordt, de kosten hiervan worden in 2017 en 2018 gefactureerd.	0	-318	-318
subtotaal	314	-365	-678
Mutaties reserves			
Administratief-technische wijzigingen	414	0	-414
Autonome ontwikkelingen	66	0	-66

Mutaties	baten	lasten	saldo
Actualisatie kapitaallasten n.a.v. Jaarstukken 2016 De kapitaallasten zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2016 en in overeenstemming gebracht met het BBV. De kostenstijging is een gevolg van hogere afschrijvingslasten. De verplichte toepassing van het renteomslagpercentage op de annuïtaire afschrijvingsmethode ligt hieraan ten grondslag. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen niet meer ineens worden afgeschreven. Hiedoor ontstaat ruimte in de reserve 'Investerings met een maatschappelijk nut' om eerder genoemde hogere afschrijvingslasten te kunnen dekken.	23	0	-23
Jaarstukken 2016 Bij de vaststelling van de Jaarstukken 2016 heeft een overheveling plaatsgevonden van incidenteel ondersteunende en intensiverende activiteiten bestaand beleid (€ 210.000). De kosten hiervan komen op verschillende programma's naar voren en worden gedekt uit de Algemene reserve.	30	0	-30
Klimaatbeheersing kinderdagverblijf de Pettevlet In verband met de veiligheid en de scherpere eisen van de GGD met betrekking tot de maximum temperatuur is het nodig om maatregelen voor klimaatbeheersing in de slaapkamers van het kinderdagverblijf de Pettevlet te nemen. De kosten bedragen € 13.000. Het bedrag wordt met het oog op het nieuwe activabeleid niet geactiveerd maar in één keer ten laste van de reserve groot onderhoud gemeentelijke gebouwen gebracht.	13	0	-13
Budgetoverhevelingen	0	352	352
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen Een aantal werkzaamheden aan gemeentelijke gebouwen wordt uitgesteld tot 2018 bijvoorbeeld om het te kunnen combineren met andere werkzaamheden aan het gebouw.Het gaat totaal om een bedrag van ruim € 70.000 en de mutatie komt op verschillende programma's naar voren.	0	33	33

Mutaties	baten	lasten	saldo
Re-integratie en participatie statushouders	0	318	318
Voor de participatie en re-integratie van de status- vergunninghouders ontvangen de gemeenten in 2016 en 2017 rijksmiddelen. De rijksmiddelen bestaan uit COA (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers) bijdragen per statushouder en middelen voor re-integratie en participatie die het rijk via de circulaire's aan de gemeenten beschikbaar stelt. Deze middelen worden budgettair neutraal door de gemeente ingezet. Samen met Alkmaar en Heerhugowaard is voor de statushouders een programma opgesteld waarmee een snelle participatie bevorderd wordt, de kosten hiervan worden in 2017 en 2018 gefactureerd.			
<i>Totaal reserves</i>	479	352	-128
Totaal baten en lasten	793	-13	-806

Openbare ruimte

Wat mag het kosten

Taakveld		Primitief	EJW 2016	SW 2017	Actueel
030	Beheer overige gebouwen en gronden	-371	70	280	-22
210	Verkeer en vervoer	4.370	62	-1.597	2.835
230	Recreatieve havens	18	0	-9	9
240	Economische havens en waterwegen	209	25	-12	221
340	Economische promotie	75	0	8	83
520	Sportaccommodaties	1.352	75	-258	1.169
570	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.424	0	-20	2.403
720	Riolering	-689	0	0	-689
730	Afval	-779	0	-14	-793
750	Begraafplaatsen	73	0	-58	14
Subtotaal taakvelden		6.681	232	-1.682	5.231
	Reserves	0	0	1.153	1.153
Totaal		6.681	232	-530	6.383

Mutaties

Mutaties	baten	lasten	saldo
Administratief-technische wijzigingen	-38	-88	-50
Autonome ontwikkelingen	154	-1.306	-1.460
Actualisatie huurinkomsten Door uitvoering van het subsidie- en accommodatiebeleid zijn de huren niet langer actueel. Dit wordt hierbij hersteld. Bij de verschillende bezuinigingsrondes zijn de voordelen al ingeboekt. Naar aanleiding van de werkelijke cijfers over 2016 zijn de verwachte huurinkomsten over 2017 en de volgende jaren aangepast. De mutaties hebben betrekking op meerdere programma's. Op het ene programma ontstaat een nadeel en op een ander programma een voordeel.	-438	0	438
Actualisatie kapitaallasten (eindejaarsverwachting) Naar aanleiding van de uitgevraagde eindejaarsverwachting van de lopende kredieten zijn de kapitaallasten bijgesteld.	0	-12	-12
Actualisatie kapitaallasten n.a.v. Jaarstukken 2016 De kapitaallasten zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2016 en in overeenstemming gebracht met het BBV. De kostenstijging is een gevolg van hogere afschrijvingslasten. De verplichte toepassing van het renteomslagpercentage op de annuïtaire afschrijvingsmethode ligt hieraan ten grondslag. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen niet meer ineens worden afgeschreven. Hiedoor ontstaat ruimte in de reserve 'Investerings met een maatschappelijk nut' om eerder genoemde hogere afschrijvingslasten te kunnen dekken.	0	-1.448	-1.448
Actualisatie riolering Op de posten voor onderhoud gemalen en inhuur derden (voor riolering) worden minder uitgaven verwacht dan geraamd. Het voordeel wordt toegevoegd aan de betreffende voorziening.	0	0	0

Mutaties	batens	lasten	saldo
Bijdrage groot onderhoud VRONE De gemeente is met Vrone in gesprek over een nieuwe inrichting van het gehele sportcomplex. Daarbij wordt het hoofdveld waarschijnlijk verplaatst. De kwaliteit van het hoofdveld is niet goed maar zolang wordt gezorgd dat het voldoet aan de KNVB eisen wordt een grote renovatie voorlopig uitgesteld. De verwachting is dat het bedrag dit jaar niet nodig is. Daarom wordt het toegevoegd aan de reserve groot onderhoud openbare ruimte. Zodra duidelijk is wanneer het bedrag uitgegeven wordt, wordt het aan de reserve onttrokken.	0	-45	-45
Bijdrage reconstructie N504 De aanleg van twee rotondes in de N504 (door de provincie) vindt waarschijnlijk pas in de tweede helft van 2018 plaats. De afrekening vindt in 2019 plaats.	0	-355	-355
Diverse accommodaties Voor verschillende accommodaties bleken de ramingen niet actueel. Dit betreft zowel wegvallende lasten en baten (bijvoorbeeld als gevolg van sloop of afstoting van het gebouw) en extra lasten (omdat een accommodatie toch nog een deel van het jaar is gebruikt terwijl er van leegstand per 1-1 was uitgegaan).	-35	11	47
Gronden & landerijen en snippergroen De ramingen voor de kosten en opbrengsten van 'snippergroen' worden vanaf 2017 opgenomen in de reguliere begroting. Tot en met 2016 is de financiële afwikkeling daarvan via een zogeheten projectadministratie verlopen en werd het saldo van het project verrekend met de reserve 'bovenwijkse investeringen'. Naast deze technische wijziging zijn de ramingen voor 'snippergroen' geactualiseerd naar aanleiding van de analyse van het project. Het effect op snippergroen is € 140.000 nadelig. Daarnaast zijn de ramingen voor 'gronden & landerijen' geactualiseerd. Dit voordelige effect is € 297.000. Uit een en ander blijkt dat in 2017 een totaal voordeel van ruim € 157.000 kan worden ingeboekt, vooral als gevolg van gerealiseerde verkoopresultaten.	358	201	-157

Mutaties	baten	lasten	saldo
Groot onderhoud sluis Eerder dit jaar heeft een Risico Inventarisatie en Evaluatie voor de sluis in Broek op Langedijk plaatsgevonden. Hieruit komen verschillende risico's en beheersmaatregelen naar voren. Gezien het wettelijk kader is inmiddels gestart met de voorbereidingen, mede gezien het gegeven dat het niet wenselijk lijkt om de sluis in het vaarseizoen van 2018 tijdelijk te sluiten omdat de werkzaamheden mogelijk dan nog niet afgerond zijn. De voorbereidingskosten worden in 2017 gemaakt en ten laste gebracht van de reserve groot onderhoud openbare ruimte.	0	30	30
Jaarstukken 2016 Bij de vaststelling van de Jaarstukken 2016 heeft een overheveling plaatsgevonden van incidenteel ondersteunende en intensiverende activiteiten bestaand beleid (€ 210.000). De kosten hiervan komen op verschillende programma's naar voren en worden gedekt uit de Algemene reserve.	0	70	70
Meer inkomsten rioolheffing Op basis van de tussenrapportage van Cocensus worden meer inkomsten uit rioolheffing verwacht. Deze meer inkomsten worden toegevoegd aan de voorziening.	150	150	0
Salarissen: gevolgen nieuwe CAO Er is een nieuwe CAO afgesloten over de periode 2017-2019. De gevolgen voor het jaar 2017 zijn hierbij verwerkt.	0	10	10
Verdeling projectkosten accommodatiebeleid Voor de (externe) ondersteuning van het project accommodatiebeleid in 2016 en 2017 is eerder € 250.000 beschikbaar gesteld. Een deel van dit bedrag wordt ingezet voor de projectleiding van het IKC in Sint Pancras. Dit wordt verrekend met de reserve accommodatiebeleid.	0	-17	-17
Verkoopopbrengst LSVV De verkoopopbrengst van LSVV (€ 100.000) is in 2017 ontvangen en wordt toegevoegd aan de reserve accommodatiebeleid.	100	0	-100

Mutaties	baten	lasten	saldo
Ziektevervanging buitendienst Dit jaar is de buitendienst helaas getroffen door veel langdurig ziekteverzuim. Uiteraard zijn deze medewerkers vervangen. De kosten hiervan over het hele jaar bedragen € 80.000.	0	80	80
Budgetoverhevelingen	0	-168	-168
Budget zwemlessen en ongeorganiseerde sport In het kader van de incidenteel ondersteunende en intensiverende activiteiten is voor het product sport € 20.000 vrij gemaakt voor de onderwerpen 'zwemlessen' en 'ongeorganiseerde sport'. Deze budgetten zijn nog niet besteed. Het voorstel is de besteding hiervan in 2018 integraal in te zetten met de ontwikkeling van de uitvoeringsagenda sport. Voor de zwemlessen ligt al een voorstel voor invulling ervan.	0	-20	-20
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen Een aantal werkzaamheden aan gemeentelijke gebouwen wordt uitgesteld tot 2018 bijvoorbeeld om het te kunnen combineren met andere werkzaamheden aan het gebouw. Het gaat totaal om een bedrag van ruim € 70.000 en de mutatie komt op verschillende programma's naar voren.	0	-27	-27
Onderhoud Middenkoogweg en Woudmeerweg De onderhoudswerkzaamheden zijn ingewikkelder dan eerder gedacht qua voorbereiding en omgevingsmanagement. Om ook deze projecten met de noodzakelijke zorgvuldigheid te kunnen uitvoeren wordt voorgesteld ze door te schuiven naar begin 2018.	0	-60	-60
Ondersteuningswerkzaamheden GISIB I.v.m. met de landelijke vertraging en de daarmee gepaard gaande wettelijke uitstel van de gebruiksplicht van de BGT zijn de werkzaamheden aan GISIB lang uitgesteld. Ondertussen is een start gemaakt. Een groot deel van de werkzaamheden (inspectie en verwerking van die uitkomsten) vindt pas in 2018 plaats.	0	-45	-45

Mutaties	baten	lasten	saldo
Restantbudget sportnota voor de ontwikkeling van de sportnota was in 2017 € 30.000 euro gereserveerd. Hiervan resteert tot op heden nog € 16.000. Het bestede budget is ingezet voor de totstandkoming een nieuwe kadernota voor sport en bewegen in Langedijk, waarvan de eerste conceptversie gereed is. De kadernota moet vervolgens leiden tot een uitvoeringsagenda sport. Hiervoor kan het genoemde restantbudget in 2018 goed van pas komen, omdat het college dit op interactieve wijze vorm wil geven	0	-16	-16
Mutaties < € 10.000	20	15	-5
<i>subtotaal</i>	116	-1.566	-1.682
Mutaties reserves			
Administratief-technische wijzigingen	804	197	-607
Autonome ontwikkelingen	-1.447	145	1.592
Actualisatie kapitaallasten n.a.v. Jaarstukken 2016 De kapitaallasten zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2016 en in overeenstemming gebracht met het BBV. De kostenstijging is een gevolg van hogere afschrijvingslasten. De verplichte toepassing van het renteomslagpercentage op de annuïtaire afschrijvingsmethode ligt hieraan ten grondslag. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen niet meer ineens worden afgeschreven. Hiedoor ontstaat ruimte in de reserve 'Investerings met een maatschappelijk nut' om eerder genoemde hogere afschrijvingslasten te kunnen dekken.	-1.175	0	1.175
Bijdrage groot onderhoud VRONE De gemeente is met Vrone in gesprek over een nieuwe inrichting van het gehele sportcomplex. Daarbij wordt het hoofdveld waarschijnlijk verplaatst. De kwaliteit van het hoofdveld is niet goed maar zolang wordt gezorgd dat het voldoet aan de KNVB eisen wordt een grote renovatie voorlopig uitgesteld. De verwachting is dat het bedrag dit jaar niet nodig is. Daarom wordt het toegevoegd aan de reserve groot onderhoud openbare ruimte. Zodra duidelijk is wanneer het bedrag uitgegeven wordt, wordt het aan de reserve onttrokken.	0	45	45

Mutaties	baten	lasten	saldo
Bijdrage reconstructie N504 De aanleg van twee rotondes in de N504 (door de provincie) vindt waarschijnlijk pas in de tweede helft van 2018 plaats. De afrekening vindt in 2019 plaats.	-355	0	355
Groot onderhoud sluis Eerder dit jaar heeft een Risico Inventarisatie en Evaluatie voor de sluis in Broek op Langedijk plaatsgevonden. Hieruit komen verschillende risico's en beheersmaatregelen naar voren. Gezien het wettelijk kader is inmiddels gestart met de voorbereidingen, mede gezien het gegeven dat het niet wenselijk lijkt om de sluis in het vaarseizoen van 2018 tijdelijk te sluiten omdat de werkzaamheden mogelijk dan nog niet afgerond zijn. De voorbereidingskosten worden in 2017 gemaakt en ten laste gebracht van de reserve groot onderhoud openbare ruimte.	30	0	-30
Jaarstukken 2016 Bij de vaststelling van de Jaarstukken 2016 heeft een overheveling plaatsgevonden van incidenteel ondersteunende en intensiverende activiteiten bestaand beleid (€ 210.000). De kosten hiervan komen op verschillende programma's naar voren en worden gedekt uit de Algemene reserve.	70	0	-70
Verdeling projectkosten accommodatiebeleid Voor de (externe) ondersteuning van het project accommodatiebeleid in 2016 en 2017 is eerder € 250.000 beschikbaar gesteld. Een deel van dit bedrag wordt ingezet voor de projectleiding van het IKC in Sint Pancras. Dit wordt verrekend met de reserve accommodatiebeleid.	-17	0	17
Verkoopopbrengst LSVV De verkoopopbrengst van LSVV (€ 100.000) is in 2017 ontvangen en wordt toegevoegd aan de reserve accommodatiebeleid.	0	100	100
Budgetoverhevelingen	0	168	168

Mutaties	baten	lasten	saldo
Budget zwemlessen en ongeorganiseerde sport In het kader van de incidenteel ondersteunende en intensiverende activiteiten is voor het product sport € 20.000 vrij gemaakt voor de onderwerpen 'zwemlessen' en 'ongeorganiseerde sport'. Deze budgetten zijn nog niet besteed. Het voorstel is de besteding hiervan in 2018 integraal in te zetten met de ontwikkeling van de uitvoeringsagenda sport. Voor de zwemlessen ligt al een voorstel voor invulling ervan.	0	20	20
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen Een aantal werkzaamheden aan gemeentelijke gebouwen wordt uitgesteld tot 2018 bijvoorbeeld om het te kunnen combineren met andere werkzaamheden aan het gebouw. Het gaat totaal om een bedrag van ruim € 70.000 en de mutatie komt op verschillende programma's naar voren.	0	27	27
Onderhoud Middenkoogweg en Woudmeerweg De onderhoudswerkzaamheden zijn ingewikkelder dan eerder gedacht qua voorbereiding en omgevingsmanagement. Om ook deze projecten met de noodzakelijke zorgvuldigheid te kunnen uitvoeren wordt voorgesteld ze door te schuiven naar begin 2018.	0	60	60
Ondersteuningswerkzaamheden GISIB I.v.m. met de landelijke vertraging en de daarmee gepaard gaande wettelijke uitstel van de gebruiksplicht van de BGT zijn de werkzaamheden aan GISIB lang uitgesteld. Ondertussen is een start gemaakt. Een groot deel van de werkzaamheden (inspectie en verwerking van die uitkomsten) vindt pas in 2018 plaats.	0	45	45
Restantbudget sportnota voor de ontwikkeling van de sportnota was in 2017 € 30.000 euro gereserveerd. Hiervan resteert tot op heden nog € 16.000. Het bestede budget is ingezet voor de totstandkoming een nieuwe kadernota voor sport en bewegen in Langedijk, waarvan de eerste conceptversie gereed is. De kadernota moet vervolgens leiden tot een uitvoeringsagenda sport. Hiervoor kan het genoemde restantbudget in 2018 goed van pas komen, omdat het college dit op interactieve wijze vorm wil geven	0	16	16
Totaal reserves	-643	509	1.153
Totaal baten en lasten	-527	-1.057	-530

Algemene dekkingsmiddelen

Wat mag het kosten

Taakveld		Primitief	EJW 2016	SW 2017	Actueel
050	Treasury	-2.788	-4	1.740	-1.053
061	OZB woningen	-3.231	0	0	-3.231
062	OZB niet-woningen	-1.473	0	-36	-1.509
064	Belastingen Overig	291	0	-1.590	-1.299
070	Algemene uitkering/overige uitkeringen	-28.919	0	-844	-29.763
080	Overige baten en lasten	-133	0	266	132
090	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0
Subtotaal taakvelden		-36.253	-4	-464	-36.722
	Reserves	-2.476	-290	1.206	-1.560
Totaal		-38.730	-294	742	-38.282

Mutaties

Mutaties	baten	lasten	saldo
Administratief-technische wijzigingen	94	152	58
Autonome ontwikkelingen	2.282	1.742	-540
Actualisatie kapitaallasten (eindejaarsverwachting)	0	30	30
Naar aanleiding van de uitgevraagde eindejaarsverwachting van de lopende kredieten zijn de kapitaallasten bijgesteld.			
Actualisatie kapitaallasten n.a.v. Jaarstukken 2016	0	1.552	1.552
De kapitaallasten zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2016 en in overeenstemming gebracht met het BBV. De kostenstijging is een gevolg van hogere afschrijvingslasten. De verplichte toepassing van het renteomslagpercentage op de annuïtaire afschrijvingsmethode ligt hieraan ten grondslag. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen niet meer ineens worden afgeschreven. Hiedoor ontstaat ruimte in de reserve 'Investerings met een maatschappelijk nut' om eerder genoemde hogere afschrijvingslasten te kunnen dekken.			
Actualisatie prijsstijging 2017 en volgende jaren	0	-20	-20
In december 2016 heeft het Centraal Planbureau het inflatiecijfer voor 2017 geraamd op 0,9%. Een eventuele inflatiecorrectie met 0,9% betekent voor de gemeente een structurele verhoging voor 2017 e.v. van de betreffende budgetten met in totaal € 115.000. . In de programmabegroting 2017 was reeds rekening gehouden met de structurele prijsstijging van € 135.000. Deze mutatie betreft de actualisatie van de prijsstijging 2017 e.v.			
Algemene uitkering voorgaande jaren	47	-34	-81
Gedurende het jaar wordt de Algemene uitkering over de niet afgesloten uitkeringsjaren bijgesteld door het Ministerie van BZK.			
Algemene uitkering: decembercirculaire 2016	129	0	-129
Enkele maatstaven zijn aangepast. De meerjarige gevolgen van de decembercirculaire 2016 zijn al in de Kadernota 2018-2021 verwerkt.			

Mutaties	baten	lasten	saldo
Algemene uitkering: meicirculaire 2017 Loon- en prijsstijgingen hebben tot hogere rijksuitgaven geleid. Hierdoor is de Algemene uitkering volgens het systeem van 'samen de trap op en af' gestegen. Ook bij de integratie-uitkering sociaal domein is een loon- en prijsbijstelling toegekend.	478	0	-478
Algemene uitkering: septembercirculaire 2017 Hierbij worden de financiële gevolgen van de septembercirculaire 2017 verwerkt.	-19	0	19
Dividend Alliander NV over 2016 De verwachting is dat het dividend van Alliander NV over 2016 lager zal zijn dan begroot. De Houdstermaatschappij GKNH heeft een indicatie afgegeven van € 46.000 (op basis van de huidige informatie). Als gevolg van de onzekerheid over de hoogte van de vennootschapsbelastingclaims, is echter nog niet zeker hoe hoog het dividend over 2016 exact wordt en wanneer dit uitgekeerd wordt. Voorgesteld wordt het te ontvangen dividend voorzichtigheidshalve af te ramen van € 90.000 naar € 46.000.	-44	0	44
Herziening GREX Bij de Jaarstukken 2016 is een herziening van de grondexploitaties uitgevoerd. De hogere lasten zijn voornamelijk een gevolg van een lagere rentetoerekening aan de diverse complexen. Daarnaast is het door de aanpassingen in het BBV niet langer mogelijk een deel van de opbrengst grondverkoop toe te voegen aan de reserve Bovenwijkse voorzieningen.	0	114	114
Precariobelasting De Tweede Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel betreffende afschaffing precarioheffing op nutsvoorzieningen. Bij de behandeling van de wet is de overgangstermijn vastgesteld op 5 jaar (hierdoor is 2021 het laatste jaar dat precario geheven mag worden). Eerder zag het er naar uit dat Langedijk buiten de overgangstermijn zou vallen en is de opbrengst precario afgeraamd. Nu we toch onder het overgangsrecht vallen, is de opbrengst weer opgenomen. Naast de baten zijn ook kosten van invoering precariobelasting opgenomen.	1.691	100	-1.591
Salarissen: gevolgen nieuwe CAO Er is een nieuwe CAO afgesloten over de periode 2017-2019. De gevolgen voor het jaar 2017 zijn hierbij verwerkt.	0	0	0

Mutaties	baten	lasten	saldo
Mutaties < € 10.000	0	17	17
<i>subtotaal</i>	2.376	1.912	-464
Mutaties reserves			
Administratief-technische wijzigingen	-1.999	-371	1.628
Autonome ontwikkelingen	327	-94	-422
Actualisatie huurinkomsten	0	-20	-20
Door uitvoering van het subsidie- en accommodatiebeleid zijn de huren niet langer actueel. Dit wordt hierbij hersteld. Bij de verschillende bezuinigingsrondes zijn de voordelen al ingeboekt. Naar aanleiding van de werkelijke cijfers over 2016 zijn de verwachte huurinkomsten over 2017 en de volgende jaren aangepast. De mutaties hebben betrekking op meerdere programma's. Op het ene programma ontstaat een nadeel en op een ander programma een voordeel.			
Actualisatie kapitaallasten n.a.v. Jaarstukken 2016	350	0	-350
De kapitaallasten zijn geactualiseerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2016 en in overeenstemming gebracht met het BBV. De kostenstijging is een gevolg van hogere afschrijvingslasten. De verplichte toepassing van het renteomslagpercentage op de annuïtaire afschrijvingsmethode ligt hieraan ten grondslag. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut mogen niet meer ineens worden afgeschreven. Hiedoor ontstaat ruimte in de reserve 'Investerings met een maatschappelijk nut' om eerder genoemde hogere afschrijvingslasten te kunnen dekken.			
Herziening GREX	-22	-74	-52
Bij de Jaarstukken 2016 is een herziening van de grondexploitaties uitgevoerd. De hogere lasten zijn voornamelijk een gevolg van een lagere rentetoerekening aan de diverse complexen. Daarnaast is het door de aanpassingen in het BBV niet langer mogelijk een deel van de opbrengst grondverkoop toe te voegen aan de reserve Bovenwijkse voorzieningen.			
<i>Totaal reserves</i>	-1.671	-465	1.206
Totaal baten en lasten	705	1.447	742

Bijlagen

Begrotingswijziging 2017

Programma / taakveld	ACT		SW 2017		NIEUW	
	lasten	batens	lasten	batens	lasten	batens
Besturen en burgers	9.229	595	1.135	0	10.365	595
010 - Bestuur	1.489	0	505	0	1.994	0
020 - Burgerzaken	984	486	110	0	1.094	486
040 - Ondersteuning organisatie (overhead)	6.756	108	520	0	7.276	108
Veiligheid	1.555	1	122	0	1.676	1
110 - Crisisbeheersing en Brandweer	1.435	1	43	0	1.478	1
120 - Openbare orde en veiligheid	120	0	78	0	198	0
Economie	206	5	63	18	269	23
310 - Economische ontwikkeling	200	1	63	18	264	19
330 - Bedrijfsloket en -regelingen	6	5	0	0	6	5
Onderwijs	3.057	554	-302	-181	2.755	373
420 - Onderwijshuisvesting	2.442	451	-361	-176	2.081	275
430 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	615	103	59	-5	674	98
Cultuur	722	28	-62	63	660	91
530 - Cultuurpresentatie -productie -partic.	225	1	-57	0	169	1
540 - Musea	28	22	-6	63	23	85
550 - Cultureel erfgoed	183	6	0	0	183	6

Programma / taakveld	ACT		SW 2017		NIEUW	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
560 - Media	286	0	0	0	286	0
Ruimtelijke ordening	5.475	4.927	2.848	2.442	8.323	7.369
320 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	873	883	901	871	1.774	1.754
810 - Ruimtelijke ordening	465	3	1	0	466	3
820 - Grondexploitatie(niet-bedrijventerreinen)	2.970	2.975	1.953	1.771	4.923	4.746
830 - Wonen en bouwen	1.167	1.067	-7	-200	1.160	867
Milieu	426	1	66	0	492	1
740 - Milieubeheer	426	1	66	0	492	1
Sociaal domein	22.230	4.762	-365	314	21.865	5.076
510 - Sportbeleid en -activering	60	1	0	0	60	1
610 - Samenkracht en burgerparticipatie	4.477	232	-644	261	3.832	493
630 - Inkomensregelingen	4.913	3.848	90	142	5.003	3.990
640 - Begeleide participatie	176	0	-42	0	134	0
650 - Arbeidsparticipatie	2.832	176	87	-75	2.919	101
660 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.398	68	202	-14	1.600	54
670 - Maatwerkdienstverlening 18+	1.806	437	-68	0	1.738	437
672 - Maatwerkdienstverlening 18-	4.291	0	0	0	4.291	0
681 - Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0

Programma / taakveld	ACT		SW 2017		NIEUW	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
682 - Geëscaleerde zorg 18-	1.305	0	0	0	1.305	0
710 - Volksgezondheid	973	0	11	0	983	0
Openbare ruimte	15.789	8.876	-1.566	116	14.223	8.992
030 - Beheer overige gebouwen en gronden	292	594	231	-48	524	545
210 - Verkeer en vervoer	4.516	84	-1.597	0	2.919	84
230 - Recreatieve havens	18	0	-9	0	9	0
240 - Economische havens en waterwegen	234	0	-12	0	221	0
340 - Economische promotie	198	123	-2	-10	196	114
520 - Sportaccommodaties	1.910	483	-242	16	1.668	499
570 - Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.424	0	-20	0	2.404	0
720 - Riolering	3.863	4.551	152	152	4.015	4.703
730 - Afval	2.023	2.802	-8	6	2.015	2.808
750 - Begraafplaatsen	310	238	-58	0	252	238
Algemene dekkingsmiddelen	-2.182	34.076	1.912	2.376	-271	36.452
050 - Treasury	-2.595	197	1.696	-44	-900	153
061 - OZB woningen	0	3.231	0	0	0	3.231
062 - OZB niet-woningen	0	1.473	0	36	0	1.509
064 - Belastingen Overig	391	101	101	1.691	493	1.792

Programma / taakveld	ACT		SW 2017		NIEUW	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
070 - Algemene uitkering/overige uitkeringen	4	28.923	0	844	4	29.767
080 - Overige baten en lasten	18	151	115	-151	132	0
090 - Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
saldo van baten en lasten	56.506	53.824	3.852	5.148	60.358	58.972
Mutaties reserves						
Besturen en burgers	0	0	271	375	271	375
Veiligheid	0	0	0	80	0	80
Economie	0	0	55	147	55	147
Onderwijs	0	0	25	693	25	693
Cultuur	0	0	115	10	115	10
Ruimtelijke ordening	0	0	903	1.093	903	1.093
Sociaal domein	0	0	352	479	352	479
Openbare ruimte	0	0	509	-643	509	-643
Algemene dekkingsmiddelen	465	3.231	-465	-1.671	0	1.560
Subtotaal reserves	465	3.231	1.765	563	2.230	3.794
Resultaat	56.971	57.055	5.617	5.711	62.588	62.766

Begrotingswijziging 2018

Programma / taakveld	ACT		SW 2017		NIEUW	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Besturen en burgers	10.467	664	62	0	10.529	664
010 - Bestuur	2.123	0	0	0	2.123	0
020 - Burgerzaken	986	486	0	0	986	486
040 - Ondersteuning organisatie (overhead)	7.358	178	62	0	7.421	178
Veiligheid	1.641	0	0	0	1.641	0
110 - Crisisbeheersing en Brandweer	1.442	0	0	0	1.442	0
120 - Openbare orde en veiligheid	200	0	0	0	200	0
Economie	294	5	55	0	349	5
310 - Economische ontwikkeling	291	0	55	0	346	0
330 - Bedrijfsloket en -regelingen	3	5	0	0	3	5
Onderwijs	2.693	356	11	0	2.704	356
420 - Onderwijshuisvesting	2.030	260	7	0	2.037	260
430 - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	663	96	4	0	667	96
Cultuur	731	6	30	0	761	6
530 - Cultuurpresentatie -productie -partic.	205	0	20	0	225	0
540 - Musea	20	0	0	0	20	0
550 - Cultureel erfgoed	218	6	10	0	228	6

Programma / taakveld	ACT		SW 2017		NIEUW	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
560 - Media	288	0	0	0	288	0
Ruimtelijke ordening	6.741	6.189	0	0	6.741	6.189
320 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.231	1.211	0	0	1.231	1.211
810 - Ruimtelijke ordening	571	9	0	0	571	9
820 - Grondexploitatie(niet-bedrijventerreinen)	3.609	3.579	0	0	3.609	3.579
830 - Wonen en bouwen	1.329	1.391	0	0	1.329	1.391
Milieu	488	0	0	0	488	0
740 - Milieubeheer	488	0	0	0	488	0
Sociaal domein	22.308	4.930	350	0	22.658	4.930
510 - Sportbeleid en -activering	128	0	0	0	128	0
610 - Samenkracht en burgerparticipatie	4.963	419	30	0	4.993	419
630 - Inkomensregelingen	4.548	3.848	0	0	4.548	3.848
640 - Begeleide participatie	176	0	0	0	176	0
650 - Arbeidsparticipatie	2.740	176	318	0	3.058	176
660 - Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.733	49	2	0	1.735	49
670 - Maatwerkdienstverlening 18+	1.874	437	0	0	1.874	437
672 - Maatwerkdienstverlening 18-	3.841	0	0	0	3.841	0
681 - Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0

Programma / taakveld	ACT		SW 2017		NIEUW	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
682 - Geëscaleerde zorg 18-	1.305	0	0	0	1.305	0
710 - Volksgezondheid	1.000	0	0	0	1.000	0
Openbare ruimte	15.994	9.938	168	0	16.162	9.938
030 - Beheer overige gebouwen en gronden	825	542	0	0	825	542
210 - Verkeer en vervoer	3.210	84	105	0	3.315	84
230 - Recreatieve havens	7	0	9	0	16	0
240 - Economische havens en waterwegen	239	0	0	0	239	0
340 - Economische promotie	233	114	0	0	233	114
520 - Sportaccommodaties	1.575	402	51	0	1.626	402
570 - Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.616	0	-13	0	2.603	0
720 - Riolering	4.781	5.548	0	0	4.781	5.548
730 - Afval	2.270	3.008	0	0	2.270	3.008
750 - Begraafplaatsen	238	240	16	0	254	240
Algemene dekkingsmiddelen	-1.269	37.959	0	0	-1.269	37.959
050 - Treasury	-895	197	0	0	-895	197
061 - OZB woningen	0	3.276	0	0	0	3.276
062 - OZB niet-woningen	0	1.486	0	0	0	1.486
064 - Belastingen Overig	485	1.793	0	0	485	1.793

Programma / taakveld	ACT		SW 2017		NIEUW	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
070 - Algemene uitkering/overige uitkeringen	4	31.056	0	0	4	31.056
080 - Overige baten en lasten	-863	151	0	0	-863	151
090 - Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
<i>saldo van baten en lasten</i>	<i>60.089</i>	<i>60.046</i>	<i>676</i>	<i>0</i>	<i>60.766</i>	<i>60.046</i>
Mutaties reserves						
Besturen en burgers	71	794	0	62	71	857
Veiligheid	0	50	0	0	0	50
Economie	0	0	0	55	0	55
Onderwijs	13	402	0	11	13	413
Cultuur	0	0	0	30	0	30
Ruimtelijke ordening	0	31	0	0	0	31
Sociaal domein	1	153	0	350	1	503
Openbare ruimte	12	219	0	168	12	387
Algemene dekkingsmiddelen	0	985	0	0	0	985
<i>subtotaal reserves</i>	<i>97</i>	<i>2.635</i>	<i>0</i>	<i>676</i>	<i>97</i>	<i>3.311</i>
Resultaat	60.187	62.681	676	676	60.863	63.357

Budgettaire neutrale mutaties

Programma / mutatie	Lasten	Baten	Saldo
Besturen en burgers	550	118	432
Correctie dubbel verwerkte bezuiniging fractievergoeding	17	0	17
Doorbelasting salarislasten	322	0	322
Verdeling mutaties reserves per programma	211	118	93
Economie	0	47	-47
Verdeling mutaties reserves per programma	0	47	-47
Onderwijs	-22	572	-594
Aanpassen budgetten kinder- en peuteropvang	81	0	81
Beveiliging Binding	22	0	22
Verdeling kosten De Binding	-138	0	-138
Verdeling mutaties reserves per programma	13	572	-559
Ruimtelijke ordening	0	45	-45
Verdeling mutaties reserves per programma	0	45	-45
Sociaal domein	-805	238	-1.043
Aanpassen budgetten kinder- en peuteropvang	-81	0	-81
Algemene uitkering: decembercirculaire 2016	15	0	15
Algemene uitkering: meicirculaire 2017 mutaties SD	203	0	203
Algemene uitkering: septembercirculaire 2017	-9	0	-9

Programma / mutatie	Lasten	Baten	Saldo
Beveiliging Binding	-22	0	-22
Doorbelasting salarislasten	164	0	164
Formatie Wmo en Jeugdhulp	-287	0	-287
Opgenomen stelposten naar programma verplaatsen	-660	0	-660
Overhead t.b.v. Halte Werk	0	-176	176
Verdeling kosten De Binding	-129	0	-129
Verdeling mutaties reserves per programma	0	414	-414
Openbare ruimte	147	804	-657
Verdeling mutaties reserves per programma	147	804	-657
Algemene dekkingsmiddelen	-103	-1.790	1.687
Algemene uitkering: decembercirculaire 2016	0	15	-15
Algemene uitkering: meicirculaire 2017 mutaties SD	0	203	-203
Algemene uitkering: septembercirculaire 2017	0	-9	9
Correctie dubbel verwerkte bezuiniging fractievergoeding	-17	0	-17
Opgenomen stelposten naar programma verplaatsen	660	0	660
Overboeken stelpost flexibele schil naar kostenverdeelstaat	-300	0	-300
Overboeking stelposten	-75	0	-75
Verdeling mutaties reserves per programma	-371	-1.999	1.628

Programma / mutatie	Lasten	Baten	Saldo
Kostenplaatsen	443	176	267
Doorbelasting salarislasten	-486	0	-486
Formatie Wmo en Jeugdhulp	287	0	287
Overboeken stelpost flexibele schil naar kostenverdeelstaat	300	0	300
Overboeking stelposten	75	0	75
Overhead t.b.v. Halte Werk	0	176	-176
Verdeling kosten De Binding	267	0	267
Totaal	210	210	0

Budgetoverhevelingen

Programma / mutatie	Lasten	Baten	Saldo
Besturen en burgers	-60	0	0
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	0	0	0
Vorming, opleiding en training	-60	0	-60
Economie	-55	0	0
Langedijk ontwikkelt met water	-55	0	-55
Onderwijs	-12	0	0
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	-12	0	-12
Cultuur	-30	0	0
Budget toekomstvisie Museum Broeker Veiling	-10	0	-10
Overheveling restantbudget muziekonderwijs	-20	0	-20
Sociaal domein	-352	0	0
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	-33	0	-33
Re-integratie en participatie statushouders	-318	0	-318
Openbare ruimte	-168	0	0
Budget zwemlessen en ongeorganiseerde sport	-20	0	-20
Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	-27	0	-27
Onderhoud Middenkoogweg en Woudmeerweg	-60	0	-60
Ondersteuningswerkzaamheden GISIB	-45	0	-45

Programma / mutatie	Lasten	Baten	Saldo
Restantbudget sportnota	-16	0	-16
Totaal Programma's	-676	0	-676
Verrekend met de Algemene reserve	676	0	676
Totaal	0	0	0